

25.6.2025

Valtiovarainministeriön lausuntopyyntö 15.5.2025

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi vuoden 2026 tuloveroasteikosta sekä tuloverolain ja verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta

Elinkeinoelämän keskusliitto EK kiittää lausuntopyynnöstä tässä asiassa ja esittää lausuntonaan seuraavaa.

Työnantajan maksamat oikeudellisen neuvonnan kustannukset

Esityksessä esitetään tuloverolakiin lisättäväksi uusi pykälä, joka mahdollistaisi säädettyjen edellytysten täytyessä, että työnantaja voisi kustantaa oikeudellista neuvontaa työntekijälleen verovapaasti.

Ehdotus on kannatettava. Oikeustila on EK:n käsityksen mukaan muodostunut kohtuuttoman ankaraksi korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisun KHO 2023:116 jälkeen. Erilaisissa ammateissa ja erilaisilla työpaikoilla voi joskus syntyä tilanteita, joissa työntekijä selvästi työtehtäviinsä liittyen joutuu osalliseksi rikos-, riita- tai hallintoprosessiin. EK katsoo, että on kohtuullista, että mikäli työnantaja päättää tällöin korvata työntekijälle oikeudellisen neuvonnan kustannuksia, se voi näin tehdä aiheuttamatta työntekijälle veroseuraamuksia.

Ehdotetun 69e §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan verovapauden edellytyksenä olisi muun ohessa, ettei olisi ilmeistä, että työntekijän on tullut tekohetkellä mieltää toimintansa lainvastaiseksi. Perusteluissa todetaan, että kohtaa tulisi kuitenkin soveltaa suppeasti, eikä verovapaus estyisi, vaikka olisikin erittäin todennäköistä, että työntekijä tullaan aikanaan tuomitsemaan asiassa syylliseksi. Esimerkiksi soveltamistilanteesta on perusteluissa annettu tilanne, jossa työntekijä ajaa ylinopeutta työmatkalla.

Ehdotettu 1 momentin 3 kohta on tulkinnanvarainen ja voi perustelutekstistä huolimatta johtaa siihen, että lainvastaisuuden ilmeisyyttä arvioidaan jälkiviisauden valossa ottaen huomioon asiassa sittemmin annettu ratkaisu. Onko esimerkiksi selvää, että 1 momentin 3 kohta ei tulisi sovellettavaksi tilanteessa, josta oli kyse ratkaisussa KHO 2023:116? Ehdotetun kohdan itsenäinen merkitys ja tarve jää myös melko epäselväksi ottaen huomioon ehdotetun säännöksen kohdat 1 ja 2, joiden mukaan

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

PL 30 · Eteläranta 10, 00131 Helsinki · Puhelin 09 42020
etunimi.sukunimi@ek.fi · www.ek.fi · Y-tunnus 1902799-1 · Kotipaikka Helsinki

Talous ja tutkimus
Lauri Lehmusojä

25.6.2025

verovapauden edellytyksenä on, että työnantajalla on intressi maksaa oikeudenkäyntikulut, ja että asia on aiheutunut osana työntekijän työtehtäviä. 3 kohdan soveltamisesimerkiksi annettu ylinopeus työmatkalla näyttäisi rajautuvan säännöksen soveltamisalan ulkopuolelle jo kohtien 1 ja 2 perusteella. Näillä perusteilla 3 kohdan tarpeellisuutta, sanamuotoa ja perusteluita tulisi vielä harkita.

Ehdotetussa 4 momentissa säädettäisiin, että kustannukset luettaisiin työntekijän veronalaiseksi ansiotuloksi, jos työntekijä myöhemmin saisi muualta korvausta samojen kustannusten perusteella, eikä suorittaisi saamaansa korvausta edelleen työnantajalle ilman aiheetonta viivytystä.

Ehdotettu momentti on epäselvä esimerkiksi sellaisten käytännössä hyvin tavanomaisten tilanteiden osalta, joissa oikeudenkäyntikustannuksia ei ole korvattu kokonaan kaikkien oikeusasteiden osalta. Tuomioistuimen päätöksellä oikeudenkäyntikuluja ei monestikaan tuomita korvattaviksi täysimääräisenä. Myös työnantaja saattaa korvata kuluista vain osan, tai esimerkiksi työpaikanvaihdon takia vain asian jonkin käsittelyvaiheen kustannukset. Onko momentilla tarkoitus säätää jokin erä veronalaiseksi esimerkiksi tilanteessa, jossa työnantaja on monivaiheisessa asiassa korvannut ensimmäisen oikeusasteen kulut, jotka muodostivat 30 % kokonaiskustannuksista, ja työntekijälle on sittemmin tuomioistuimen päätöksellä tuomittu vastapuolen maksettavaksi 35 % asian kokonaiskustannuksista vastaava oikeudenkäyntikulujen korvaus korvoineen? Vaikuttaisi kohtuulliselta rajata 4 momentti selkeästi vain tilanteisiin, joissa on ilmeistä, että työntekijä olisi tosiasiallisesti saamassa yli 100 %:n korvauksen kustannuksista. Säännöstä olisi aiheellista tältä osin täsmentää.

Ehdotetun 4 momentin aikaraja ”ilman aiheetonta viivytystä” on epäselvä ottaen huomioon, että momentin perusteella suoraan määräytyy tulon veronalaisuus tai verovapaus. Työntekijän oikeusturvan takaamiseksi momentissa tulee säätää yksiselitteinen aikaraja, jonka kuluessa palautettua maksua ei missään tilanteessa katsota veronalaiseksi tuloksi. Lisäksi momenttiin on perusteltua sisällyttää mahdollisuus katsoa myöhemminkin suoritettu maksu verovapaaksi, jos viivytykselle on ollut pätevä syy.

Lahjoitusvähennys

Tuloverolain lahjoitusvähennyistä koskevia säännöksiä ehdotetaan muutettavaksi niin, että vähennyskelpoisten lahjoitusten saajajoukkoa laajennettaisiin.

EK kannattaa ehdotettua muutosta.

Vallitseva turvallisuuspoliittinen tilanne huomioon ottaen EK ehdottaa kuitenkin, että lahjoitusvähennyksen soveltamisalaan palautettaisiin

Talous ja tutkimus
Lauri Lehmusojä

25.6.2025

myös maanpuolustusta varten puolustusvoimille annetut lahjoitukset. Esitysluonnoksessa todetusti myös lahjoitusvähennyksen säätämisen alkuperäinen tarkoitus oli maanpuolustuksen tukeminen.

Koska tällaisen lahjoituksen saajana olisi Suomen valtio, vähennyksen laajentaminen em. tavalla olisi julkista taloutta vahvistava toimi. Siten ei liene myöskään perustetta säätää tällaiselle lahjoitukselle ylärajaa.

Muilta osin ehdotus on lahjoittajan oikeusvarmuuden kannalta ongelmallinen siltä osin, että lahjoituksen verovähennyskelpoisuus tulisi vielä jälkikäteen tarkasteltavaksi sen mukaan, mihin tarkoitukseen lahjoituksen saaja on tosiasiaassa käyttänyt ko. lahjoituksen, ja onko lahjoituksen saaja toimittanut asiasta säädetyn vuosi-ilmoituksen. Nämä ovat seikkoja, joihin lahjanantaja ei voi itse vaikuttaa, eikä ole kohtuullista, että lahjanantajan verotus voisi vielä jälkikäteen muuttua lahjansaajayhdistyksen tms. toiminnan tai laiminlyönnin perusteella. Oikeasuhtaisempaa olisi, että raportointivelvoitteensa mahdollisesti laiminlyövä lahjansaaja voidaan poistaa vähennyskelpoisten lahjansaajien rekisteristä, kuten ehdotetussa 57a §:ssä säädettäisiinkin.

Ehdotettu lisävaatimus rahankeräysluvasta vähennyskelpoiseksi lahjansaajaksi nimeämisen edellytyksenä olisi monelle lahjoituksen saajataholle merkittävä hallinnollista työtä lisäävä muutos. Hallituksen esitysluonnoksessa tätä lisävaatimusta ei myöskään ole juurikaan perusteltu. Lisävaatimus vaikuttaa perusteettomalta ja sitä tulisi harkita uudelleen.

Esitysluonnoksessa ehdotetaan, että lahjoitusten verovapauslautakunnasta luovuttaisiin. Perusteena on esitetty, ettei lausuntomenettely saajajoukon laajentuessa enää toimisi nykyisellä tavalla. Luonnoksessa ei kuitenkaan esitetä arviota siitä, kuinka merkittävästi lahjansaajajoukko kasvaisi. Eri yhteiskunnan tahoja edustavan lautakunnan lausuntomenettely on ollut omiaan ylläpitämään pitkäjänteistä, ennakoitavaa ja yhdenmukaista vähennyskelpoisten lahjansaajien tulkintaa. Menettelyn siirtyminen kokonaan Verohallintoon voisi johtaa ei-toivottuun ennakoimattomuuteen, epäyhtenäisyyteen ja poukkoiluun. Siten tulisi harkita nykyisen lausuntomenettelyn säilyttämistä. Asiaa voidaan arvioida uudelleen sitten, kun lainsäädäntömuutosten vaikutuksesta saajatahojen lukumäärään ja siten lausuntomenettelyn toimivuudesta on saatu kokemuksia.

Muilta osin EK:lla ei ole asiassa lausuttavaa.

Ystävällisin terveisin

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Sami Pakarinen
Johtaja